

Képzés és Gyakorlat

Training & Practice

20. évfolyam, 2022/1-2. szám

Képzés és Gyakorlat

A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Kaposvári Campus Neveléstudományi Intézetének
és a Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Karának
neveléstudományi folyóirata

20. évfolyam 2022/1–2. szám

Szerkesztőbizottság

Kissné Zsámboki Réka főszerkesztő

Szerkesztők:

Pásztor Enikő, Molnár Csilla

Kloiber Alexandra, Frang Gizella, Patyi Gábor,

Kitzinger Arianna angol nyelvi lektor

Szerkesztőbizottsági tagok:

Podráczky Judit, Varga László, Belovári Anita,

Kövérné Nagyházi Bernadette, Szombathelyiné Nyitrai Ágnes, Sántha Kálmán

Nemzetközi Tanácsadó Testület

Ambrusné Kéri Katalin, Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Pécs, HU

Andrea M. Noel, State University of New York at New Paltz, USA

Bábosik István, Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, HU

Horák Rita, Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka (Szerbia),

Tünde Szécsi, Florida Gulf Coast University, College of Education, Fort Myers, Florida, USA

Jaroslaw Charchula, Jesuit University Ignatianum In Krakow, Faculty of Pedagogy Krakow, PO

Suzy Rosemond, KinderCare Learning Center, Stoneham, USA

Krzysztof Biel, Jesuit University Ignatianum in Krakow, Faculty of Education, Krakow, PO

Jolanta Karbowniczek, Jesuit University Ignatianum in Krakow, Faculty of Education, Krakow, PO

Maria Franciszka Szymańska, Jesuit University Ignatianum in Krakow, Faculty of Education, Krakow, PO

Abdülkadir Kabadayı, Necmettin Erbakan University, A.K. Faculty of Education, Konya, TR

Szerkesztőség

Kissné Zsámboki Réka főszerkesztő

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar

Képzés és Gyakorlat Szerkesztősége

E-mail: kissne.zsamboki.reka@uni-sopron.hu

9400, Sopron, Ferenczy János u. 5.

Telefon: +36-99-518-930

Web: <http://trainingandpractice.hu>

Web-mester: Horváth Csaba

Felelős kiadó: Varga László dékán

A közlési feltételeket

a <http://trainingandpractice.hu> honlapon olvashatják szerzőink

Képzés és Gyakorlat

Training and Practice

20. évfolyam, 2022/1-2. szám

Volume 20, 2022 Issue 1-2.

TARTALOM

Table of Contents

TANULMÁNYOK

DINNYÉS KATALIN JULIANNA – PUSZTAFALVI HENRIETTE: <i>Digitális oktatás (hiánya) az egészségnevelésben – összehasonlító elemzés</i>	5
EMRI ZSUZSA – ANTAL KÁROLY: <i>Az elektorenkefalográfia alkalmazása az oktatásban</i>	14
IZSÁK HAJNALKA: <i>Javítóintézeti nevelők metaforákban tükröződő intézményképe</i>	28
SZONTAGH PÁL: <i>Hivatás- és pályamotiváció a Kárpát-medencei óvodapedagógus- és tanítójelöltek körében</i>	41

KÉPZÉS ÉS GYAKORLAT

CSÁKINÉ DOBOS LAURA: <i>Környezettudatosságra nevelés a múzeumokban</i>	50
GERLANG VIVIEN: <i>Fogalmi térképekkel és gondolattérképekkel támogatott földrajztanulás</i>	59
GŐSI ZSUZSANNA – KASSAY LILI: <i>Az online oktatás nehézségei a sportszervező képzésen</i>	71
HORVÁTH KATALIN: <i>Teaching Creative Musical Skills: Different Ways of Development in Instrumental Music Education</i>	80

KISZL PÉTER:
Pénzügyi kultúra a könyvtár- és információtudományi képzésben..... 98

MILU ILDIKÓ – BALOGH BENCE – NAGY DÁVID – KOCSIS ZSÓFIA:
*A kreatív tanulás és tanítás szolgálatában Gamifikációs értékelés
a saját fejlesztésű MotivApp applikációval* 110

RECENZIO

VÓDLI ZSOLT ISTVÁN:
A II. világháborút bemutató múzeumok a békére nevelésért 122

TANULMÁNYOK

DOI: 10.17165/TP.2022.1-2.1

DINNYÉS KATALIN JULIANNA¹ – PUSZTAFALVI HENRIETTE²**Digitális oktatási segédanyagok (hiánya) az egészségnevelésben –
összehasonlító elemzés**

A SARS-CoV-2 vírus által okozott járványügyi helyzet rávilágított a digitális oktatási segédanyagok jelentőségére és a tapasztalatok azt jelzik, hogy a tananyagok magyar nyelvű elérhetősége csökken, ugyanakkor alkalmazhatóságukra az igény növekszik. (Európai Bizottság, 2020a, European Union, 2020). Minden ötödik fiatal hiányos alapvető digitális készséggel rendelkezik (Európai Bizottság, 2020a). Digitális korunkban nélkülözhetetlen, hogy a meglévő technológiát, digitális segédanyagokat oktatási és képzési célokra használjuk fel és az esetleges infrastrukturális hiányosságok pótlásával magas szintű képzés valósuljon meg (European Union, 2020; Európai Bizottság, 2020a, Európai Bizottság, 2020b). Az oktatónévelő munka eredményessége érdekében lehetőség van hiteles digitális tananyagokat beemelni, viszont egyes szakterületeken az online segédanyagokat illetően hiányosság mutatkozik. Az eszközhiány mellett, az oktatók és tanulók digitális készségei és kompetenciái is fejlesztésre szorulnak. Az egészségműveltség fejlesztése a járványügyi helyzet ellenére sem állhatott meg, viszont a digitális tananyagok/segédanyagok felhasználása és alkalmazása feladta a pedagógusok számára a leckét.

Vizsgálatunk célja, hogy elemezzük az online segédanyagok elérhetőségét és ezáltal azok alkalmazhatóságát a hazai és nemzetközi szinten. Kutatásunkban bemutatjuk a 2020 őszén és 2021 augusztusában elérhető digitális angol és magyar nyelvű egészségműveltségi anyagok elérhetőségét és alkalmazhatóságát. Eredményeink alapján a járványügyi helyzet kezdetén és közepén elérhető magyar nyelvű segédanyagok száma jelentős mértékben kevesebb volt az angol nyelvűekhez képest, míg angol nyelven folyamatosan aktualizált és friss adatokat, információkat és segédanyagokat tettek közzé, addig magyar nyelven ez ritkábban és kevesebb alkalommal valósult meg, sőt csökkent az elérhető anyagok száma.

Digitális oktatás, digitális anyagok és az egészségnevelés

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 2019 végén világjárvánnyá nyilvánította a SARS-CoV-2 vírus által okozott Covid-19 betegséget. A kialakult helyzet miatt otthonmaradást (home

¹ doktoranda; Pécsi Tudományegyetem „Oktatás és Társadalom” Neveléstudományi Doktori Iskola; email: dinnyes.kato@gmail.com

² egyetemi docens; Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar; email: henriette.tigvi@etk.pte.hu

office), szociális távolságtartást, továbbá digitális oktatást javasoltak az emberek egészsége és az egészségügyi ellátó rendszer túlterheltségének elkerülése érdekében (Shulcz és Nakamoto, 2005). Ez a járványügyi helyzet tette szükségessé a digitális oktatás és az online elérhető segédanyagok alkalmazását, ezzel minden szereplőt változásra és fejlődésre, innovációra sarkallva (Adorján, 2020). Egy 2020-as digitális oktatás tapasztalatait felmérő vizsgálat szerint a legtöbben (40,1%) attól tartottak, hogy milyen lesz a „számonkérés új formája”, 34,8% attól félt, hogy nem olyan lesz az oktatás színvonala vagy (hétköznapi kifejezéssel élve) megakad a kapcsolat online vizsga közben (34,3%). Többen tartottak attól, hogy a személyes találkozó hiánya miatt eltávolodik a többiektől (30,6%), a válaszadók 17,8% nem jelölt meg félelmet, míg 5,5% a bekapcsolva marad a mikrofontól és kamerától tartott. A legtöbben (55,4%) a kényelmet élvezték leginkább, hiszen „pizsamában is hallgathat előadásokat” és 44,4% élvezte, hogy nem kell tömegközlekedést használnia. A digitális oktatásnak köszönhetően 27,6%-uk szerint „végre 21. században érzi magát”. Elenyésző azok száma, akik „szenvetnek az otthoni tanulástól és nem élveznek semmit sem” (5,5%). A jövőre vonatkozóan a diákok a kedvező tapasztalatra fókuszáltak, 50,6%-a jelezte, hogy örülne, ha nem tud fizikailag jelen lenni az órán, akkor legyen lehetősége online becsatlakozni (Huawei, 2020). A digitális oktatás keretein belül lehetőség kínálkozott az egészségműveltség növelésére, főként a higiénés szabályok közvetítése és az általános egészségfejlesztő ismeretek átadása területén viszont a digitális tananyagok felhasználása és alkalmazása feladta a leckét a pedagógusoknak (Adorján, 2020). A hazai és nemzetközi tapasztalatokat megfigyelve az aktuális szabályozást a morbiditási és mortalitási adatokhoz mérten folyamatosan módosították, viszont az enyhítések ellenére a fertőzés elkerülése érdekében megfogalmazott higiénés szabályok továbbra is aktuálisak voltak. Az aktuálpolitikai szabályozás kérése volt, hogy fokozottan figyeljenek az emberek az immunrendszer erősítésére, 60%-os kézfertőtlenítőt alkalmazzanak, tüsszentés és köhögés esetén mindenképpen zsebkendőt használjanak, rendszeresen mossanak kezet, a kézfogás helyett más üdvözlési formákat alkalmazzanak, továbbá javasolták az arcmaszk használatát, viszont ennek a szabályozása sokszor változott (Koronavírus tájékoztató oldal, 2022, Shaojuan, Lorelei, Chongyun, Luodan, 2020). Az Egészségügyi Világszervezet online felülete számos elérhető segédanyaggal szolgált: a videó csatornán és a közösségi média felületen egyaránt letölthető volt angol és magyar nyelven egyaránt (WHO, 2020a, WHO, 2020b, WHO, 2020c). A segédanyagok az esetek többségében angol nyelven készültek, viszont mindezeknek a magyar nyelvre történő fordítása, hazai adaptációja nem valósult meg (NNK), így a gyakorlatban való alkalmazására sem lehetett sort keríteni. A járványügyi helyzet ellenére a prevenció, a megfelelő életmód kialakítása és a szűrővizsgálat szükségessége vitathatatlan, amelyet jól szemléltet egy 2020-as vizsgálat, ami

igazolta az egészségi állapot és a fizikai aktivitás kapcsolatát és a helyes táplálkozási szokások kapcsolatát a prosztatárákkal érintett betegek körében (Szabó és mtsai, 2020).

Az UNESCO adatai szerint 2020 tavaszán 188 országban – köztük hazánkban is –, váratlanul egyik napról a másikra, függesztették fel a jelenléti oktatást és tértek át a digitális oktatásra (Adorján, 2020, Józsa, Karáné és Józsa, 2021). Ebben a kihívásokkal teli időszakban kellett számos problémával megküzdenie a pedagógiai szakmának, amelyet nehezített az informatikai oldalon megjelenő küzdelem (Adorján, 2020). A pedagógus szerepe a hagyományos és az online térben történő oktatásnál is jelentőségteljes: ő az, aki segítőként van jelen a tanulási folyamatban (Józsa és mtsai, 2021). Egy pedagógusok körében végzett Covid19 járvány készített vizsgálat szerint (Józsa és mtsai, 2021) a pedagógusok igen vegyes érzéseket és tapasztalatokat éltek át a járványhelyzet eredményezte digitális oktatás kapcsán. Annak ellenére, hogy jelezték, hogy pozitívum, hogy megnőtt a tanárok és a diákok között az interakció, ez magával vonta azt is, hogy a magánélet és a munkahelyi élet összekeveredése jelent meg és többen a megnövekedett munkateherről és alacsony sikerélményről számoltak be (Józsa és mtsai, 2021). Míg Végh, Soltész-Várhelyi és Pusztafalvi (2021a) munkája azt vizsgálta, hogy milyen hozzáállás tud támogatónak jelen lenni a járványügyi helyzetben, addig Végh, Soltész és Pusztafalvi (2021b) vizsgálatának célja az volt, hogy feltérképezzék az általános iskolai pedagógusok járvány következtében bekövetkezett digitális oktatási rend első hulláma alatti stressz szintjét és attitűdjét. Ahogy az egész világot, úgy hazánkat is új kihívások elé állította a kialakult pandémiás helyzet. Alapvetően magas stresszszintet okoz a pedagógusi pálya, viszont a szakirodalom áttekintése alapján a gyakorlatias tantárgyaknak áttemelése az online térbe még több nehézséget és stresszt eredményezett a pedagógusok életében (Végh, Soltész-Várhelyi és Pusztafalvi, 2021a). Nem csak a járványügyi helyzet okozta problémák megjelenése és a betegségteher magas, hanem azoknak az egyéb nemfertőző megbetegedéseknek az anyagi vonzata, amely alapvetően jellemző hazánk lakosságának egészségi állapotára, mindezekon túl az egészségpolitikai döntéshozókra is fokozott terhet ró a megbetegedés kialakulása, kezelése (Végh, Soltész és Pusztafalvi, 2021b).

Vizsgálat célja és anyaggyűjtés

Célunk volt annak vizsgálata, hogy feltérképezzük az egészségműveltség területén a digitális segédanyagokat és az esetleges hiányosságok kiemelésével a változás/változtatás jelentőségét igazoljuk. Kutatásunk célja, hogy összehasonlítsuk a nemzetközi digitális tananyagokat a hazai

kínálattal. Vizsgálatunkat először 2020 őszén végeztük el, majd ezeket az adatokat vetettük össze a 2021 tavaszán elérhető digitális segéd/tananyagok számával és elérhetőségével.

Minta és módszer

A kvalitatív vizsgálatunk során az Egészségügyi Világszervezet (WHO) és a magyar Nemzeti Népegészségügyi Központ (NNK) online felületén elérhető digitális videókat, írott anyagok számát és témáját elemeztük. Kiválasztásra csakis a szakmailag és nemzetközileg hiteles források kerültek. Első körben – a pandémiás helyzet elején-közepén, tehát – 2020 őszén, majd 2021 augusztusában vizsgáltuk meg, hogy változott-e az elérhető és alkalmazható anyagok elérhetősége és száma.

A vizsgálat eredményének bemutatása

Elsőként az angol nyelvű Egészségügyi Világszervezet honlap (*WHO* oldal) különböző felületein elérhető anyagok számát vizsgáltuk meg *2020 őszén és 2021 augusztusában*. A WHO lehetőséget kínál a saját website-jukon, a közösségi média, azaz a Facebook Watch felületén, illetve a Youtube videómegosztó portálon tájékozódni. A honlapon tematikák szerint néztük át a letölthető tananyagokat és vizsgálatunkban a „health topics” csoportot választottuk ki, amelynek oka, hogy úgy találtuk, hogy ebben az alcsoportban elérhetők összevontan az egészségműveltség és a járvánnyal kapcsolatos információk. Kutatásunk szerint 2020 októberében a honlapon összesen 177 olyan témakör jelent meg, amely segíthet angol nyelven tájékozódni, és segédanyagként felhasználható az oktatás során. Ebben az időszakban (2020.10.hó) a Facebook Watch felületére – egyetlen hónap alatt – 59 (interjú és spot) videó került fel, amelyek az oktatási tananyagba illeszthető segédanyagok. A WHO videómegosztó felületére naponta 5-8 videó került fel, amelyek tartalmát tekintve informatívak, volt közöttük tudományos jellegű interjú vagy egy magyarázattal ellátott animációs segédanyag.

Vizsgálatunk második alkalmával (2021 augusztusa) a WHO honlapján, a „health topics” keresőcímszó alatt 184 témakör jelent meg, amely magasan több mint az első alkalommal kapott elemszám. Egyetlen hónap alatt a Facebook Watch felületére, 2021 augusztusában összesen 64 videó került feltöltésre. A feltöltött videók – 2020 őszéhez hasonlóan – aktuális és friss információkat tartalmaztak a népesség minden rétege számára. A Youtube-ra naponta több videó került feltöltésre, igen magas megtekintési számok mellett. Feltöltésre került 1:52 másodperces „When and how children should wear a mask - This is when and how children should

wear a mask during COVID-19” című videó 2020. október 13-án, amely *a maszk helyes használatában szolgál segítségül*. A feltöltés idején, akkor 87 ezer megtekintéssel rendelkezett, míg 2021 augusztusában még több, majd 2021 decemberében már 27 millió ember tekintette meg.³ Egy kézfogás helyett különböző alternatív köszönési módokat bemutató 7 másodperces videó 2020.10.22-én került feltöltésre és az első vizsgálatunk időpontjában már 39,5 millió megtekintéssel rendelkezett.⁴

A Nemzeti Népegészségügyi Központ (NNK) felületeit 2020 októberében és 2021 augusztusában vizsgáltuk. A honlap és videómegosztó felület (Youtube) központilag működtetett és így biztosít lehetőséget a tájékozódásra. A vizsgálat két időpontjában a feltöltött videók megtekintési számai nem emelkedtek jelentős mértékben a későbbiekben sem. 2020 novemberében a pályázati jelöléssel ellátott Nemzeti Népegészségügyi Központ honlapján – az egészségfejlesztés fül alatt –, a legutóbb feltöltött cikk több hónappal ezelőtt (2020. augusztus 19-én) került feltöltésre az 'iskolakert művelése, mint egészségfejlesztő tevékenység' témakörben. Az iskolakerttel kapcsolatos tanulmányt megelőzően, a dohányzás-megelőzés témakörben tettek közzé ismeretanyagot 2020. február 04-én. A járványüggyel kapcsolatos információk a főoldalon a statisztikai adatok ismertetését jelentette és ekkor még az influenza elleni védőoltás felvételére buzdító üzenetek szerepeltek. A második elemzésünkkor, 2021. augusztus 28-án, az NNK honlap külső megjelenése teljesen megújult, pályázati megjelölés nélkül, más színvilágban, de a feltöltött anyagok mennyiségét illetően változatlanul. A megújult honlapon az egészségfejlesztéses segédanyagok a 'szakmai háttéranyagok' fül alatt elérhetők és a célcsoportot illetően kérdéses segédanyagokat találtunk: van „Iskolás korúaknak prevenciós programok” című anyag, illetve „Kézikönyv drog prevenciós beavatkozások tervezés értékeléséhez”. Az NNK honlapján 2020 őszén a „hírek/letölthető kommunikációs anyagok” gombra kattintva elérhetők olyan segédanyagok, amelyek a hétköznapi ember számára is maximális mértékben segítségül szolgálnak: számos informatív és érdekes anyag letölthető, viszont az elérhető információk korábban kerültek feltöltésre. A letölthető „12 előnyös lépés - Tények a sétáról” címet viselő kommunikációs anyagot 2019. november 11-én töltötték fel. Kutatásunk második alkalmával, 2021. augusztus 28-án – a megújult kinézetű honlapon – leginkább a védőoltással kapcsolatos tájékoztatók, ún. „koronavírus tájékoztatók” voltak döntő többségben. Kutatásunk 2020 novemberének időpontjában azt találtuk, hogy a Youtube felületre („Egészség pont hu” csatorna) a legutóbbi

³When and how children should wear a mask - This is when and how children should wear a mask during COVID-19. <https://www.facebook.com/WHO/videos/641167309877697/>

⁴Alternatives to handshakes, hugs and high fives during COVID-19. <https://www.facebook.com/WHO/videos/967761850383660/>

alkalommal feltöltött videó dátuma egy évvel ezelőtti, amelynek címe „Komplex egészségfejlesztési program Amszterdamban”. Ez a 7 perces videó 2020. november 16-án 76 megtekintéssel, míg 2021. augusztus 28-án 97 megtekintéssel rendelkezett, tehát egy év alatt 21 megtekintéssel nőtt. A megtekintések száma alacsonynak mondható, a feltöltött segédanyagok nem kerültek frissítésre és oktatási segédanyagokat sem tettek közzé, amelyek a szakemberek segítségére lenne a Covid pandémiához kapcsolódóan. A hazai honlap felületében tapasztalható ígéretes változás pozitívnak mondható, a kezdetben tapasztaltakhoz képest történt tartalmi és érdemi tananyag feltöltés, mindezek tudatában optimistán állhatunk a nemzeti honlap változása előtt. A hazai gyakorlatba nem épült még bele teljesen a digitális segédanyagok alkalmazása, ennek következtében előfordulhat, hogy emiatt kevés az aktualizált és frissített online tananyag is.

Az 1. táblázat összefoglalja a Nemzeti Népegészségügyi Központ és az Egészségügyi Világszervezet felületén elérhető információs eszközök megnevezését, egy-egy magas videó megtekintési számot, a segédanyagok típusát, a frissítések rendszerességét, a letöltések elérhetőségének lehetőségét.

	Nemzeti Népegészségügyi Központ	WHO felületei
Információs eszköz	Honlap, videómegosztó portál 2021-ben megújult honlap, de hiányos	Közösségi média (WHO Facebook): videók, posztok Videómegosztó portál (Youtube) Honlap
Videómegtekintés egy-egy eszköz-nél	~100	~27 millió
Segédanyag	2020: „letölthető kommunikációs anyagok” 2021: járványügyi tájékoztatók	Folyamatosan növekedik a számuk: Rövid videók (7 mp - 10 perc) Információs anyagok (interjú, sport)
Frissítés rendszeressége	NNK honlap: 2021: járványügyi helyzettel kapcsolatos témák Youtube: utoljára 2 éve történt feltöltés	2020 ősz - 2021. augusztus Watch felület: napi rendszerességgel Facebook: naponta új videó, poszt Youtube: naponta stream, naponta több illusztrált, érdekes videó, minden korosztály számára
Letöltés lehetősége	2020: elérhető 2021: törölt fájlok (nincs lehetőség letöltésre)	elérhető folyamatosan

1. táblázat: Összefoglaló táblázat a 2020 őszén és 2021 augusztusában tapasztalt WHO és NNK honlap felületeivel kapcsolatban.

Összefoglalás és szakmai javaslat

A WHO folyamatosan nagy hangsúlyt fektet a naprakész digitális tananyagok elkészítésére, amelyet a szervezet a saját honlapján és a közösségi média felületén nyilvánosan elérhetővé tesz (EB, 2020a, EB, 2020b, EB, 2020c, European Union, 2020, Grand-Clement, Devaux, Belanger és Manville, 2017), ezzel szolgálva az egészségnevelés fejlődését. Az általuk kidolgozott egészségfejlesztési tananyagok naprakészek, informatívak és érdekesek, egyszerűek, érthetők, viszont angol nyelvről a magyar nyelvre való fordítása nem történt meg, így a hazai egészségnevelésbe nem kerülnek be. Az egészségfejlesztés szinte minden területére vonatkozó videók megtalálhatók az interneten, de hiába, ha ezek fordítására lenne szükség. Az NNK honlapján elérhető tananyagok frissítésre szorulnak, a szóróanyagok tematikáinál előfordult – vizsgáltunk idején –, hogy egy évvel ezelőtt frissült. Az aktuális higiénés és a Covid -19 pandémiát megelőző információkat nem tartalmazzák, ami csökkenti a megelőzés sikerességét is, továbbá ez a hazai online segédanyagok alacsony alkalmazásának is köszönhető. A mindennapi gyakorlatba nem épült be teljesen az online segédeszközök keresése, igénye és használata. Mindezek ismeretében elmondható, hogy az általunk vizsgált terület jelentős fejlesztésre szorulna, a magyar nyelvű anyagokra nagyobb hangsúlyt kellene fektetni, hiszen a mindennapokban tapasztalható folyamatos és gyors változás igényli a megfelelő tudás birtoklását és elérhetőségét. Az egészségműveltség kialakítása, a prevenció szerepe hangsúlyos az egészséges állampolgárokka való nevelésben, és a megelőzhető halálokok csökkentésében (Papp-Zipernovszky, Náfrádi, Schulz és Csabai, 2016).

Támogatás

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium ÚNKP-21-3 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs alapból finanszírozott szakmai támogatásával készült.

BIBLIOGRÁFIA

- Adorján B. (2020). A digitális oktatás tapasztalatai a COVID-19 járvány idején. *Képzés és Gyakorlat*, 18. évf. 3-4. sz. pp. 213–226. DOI: [10.17165/TP.2020.3-4.22](https://doi.org/10.17165/TP.2020.3-4.22)
- Európai Bizottság (2020a). *EPALE: Digitális készségek a felnőttkorban (2020)*. [online] <https://epale.ec.europa.eu/hu/private/digitalis-keszsegek-felnottkorban-2020> [2022.11.11.]
- Európai Bizottság (2020b). *Oktatás és képzés. Digitális oktatási cselekvési terv (2021–2027)*. [online] https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_hu [2022.11.11.]
- Európai Bizottság (2020c). *Oktatás és képzés. Koronavírus: online oktatási segédanyagok. Online segédanyagok és eszközök tanulóknak, tanároknak, oktatóknak a Covid19-járvány idejére*. [online] https://ec.europa.eu/education/resources-and-tools/coronavirus-online-learning-resources_hu [2022.11.11.]
- European Union (2020). *Digital Education Action Plan 2021-2027. Resetting education and training for digital age*. [online] https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/document-library-docs/deap-communication-sept2020_en.pdf [2022.11.11.]
- Grand-Clement, S., Devaux, A., Belanger, J., Manville, C. (2017). Digital learning Education and skills in the digital age. RAND Corporation. In: *Conference Proceedings : RAND conference proceedings present a collection of papers delivered at a conference or a summary of the conference 2022*. DOI: [10.7249/CF369](https://doi.org/10.7249/CF369)
- Huawei Technologies Hungary (2020). *A diákok tizede örökre online maradna suliba járás helyett*. [online] https://www.technokrata.hu/egazdasag/digitalis_oktatas/2020/05/01/diakok-tizede-orokre-online-maradna-suliba-jaras-helyett/#_ftn1 [2022.03.13.]
- Józsa, G., Karáné Miklós, N., Józsa, K. (2021). Pedagógusok tapasztalatai a tanulók motiválásáról a Covid19 járvány idején. *Gyermeknevelés*, 9. évf. 2. sz. pp. 169–186. DOI: [10.31074/gyntf.2021.2.169.186](https://doi.org/10.31074/gyntf.2021.2.169.186)
- Koronavírus Honlap. <https://koronavirus.gov.hu> [2022.11.11.]
- Papp-Zipernovszky, O., Náfrádi, L., Peter J. Schulz, Csabai, M (2016). „Hogy minden beteg megértse!” – Az egészségműveltség (health literacy) mérése Magyarországon. *Orvosi hetilap*, 157. évf. 23. sz. pp. 905–915. DOI: [10.1556/650.2016.30498](https://doi.org/10.1556/650.2016.30498)
- Schulz, P. J., Nakamoto, K. (2005). Emerging themes in health literacy. *Stud. Commun. Sci.*, Vol. 5 No. 2. pp. 1–10.

- Shaojuan Hu, Lorelei Tucker, Chongyun Wu, Luodan Yang (2020). Beneficial effects of physical activity on mental health in older adults during the COVID-19 pandemic. . *Psychiatry*, 11:587557, DOI: [10.3389/fpsyt.2020.587557](https://doi.org/10.3389/fpsyt.2020.587557)
- Szabó, B., Kíves, Zs., Máté, O., Polyák, É., Pusztafalvi, H. (2021) Prosztatárakkal diagnosztizált betegek egészségmagatartásának vizsgálata. *Orvosi Hetilap*, 162. évf. 10. sz. pp. 383–391. DOI: [10.1556/650.2021.31956](https://doi.org/10.1556/650.2021.31956)
- Végh, V., Soltész-Várhelyi, K., Pusztafalvi, H. (2021a) Általános iskolai pedagógusok attitűdjeinek mintázatai a koronavírus járvány következtében bevezetett digitális oktatási rend első hulláma alatt. In: Buda, A., Molnár, Gy. (2021, szerk.) *Oktatás-Informatika-Pedagógia 2021*. Debrecen, Debreceni Egyetem Nevelés- és Művelődéstudományi Intézet.
- Végh, V., Soltész-Várhelyi, K. Pusztafalvi, H. (2021b) Which Attitude Helped The Academics to Overcome The Difficulties of Online Education During Covid -19? In: Enakshi, Sengupta; Patrick, Blessinger (szerk.) *New Student Literacies amid COVID-19: International Case Studies*. Bingley: Emerald Group Publishing (pp. 153–168.) DOI: [10.1108/S2055-364120210000041019](https://doi.org/10.1108/S2055-364120210000041019)
- World Health Organization (2020a). *Alternatives to handshakes, hugs and high fives during COVID-19*. [online] <https://www.facebook.com/WHO/videos/967761850383660> [2022. 11.11.]
- World Health Organization (2020b). *When and how children should wear a mask.:* [online] <https://www.youtube.com/watch?v=g1lwOz6I8fg> [2022.11.11.]
- World Health Organization (2020c). *Will you wash your hands with Akili?* [online] <https://www.youtube.com/watch?v=ogJUASq5Gv0> [2022.11.11.]
- World Health Organization (2022). *Watch videos*. [online] https://www.facebook.com/WHO/videos/?ref=page_internal [2022. 11. 11.]

DINNYÉS, KATALIN – PUSZTAFALVI, HENRIETTE
(THE LACK OF) INTERNATIONAL AND HUNGARIAN DIGITAL MATERIALS
IN THE FIELD OF HEALTH EDUCATION – A COMPARATIVE STUDY

The epidemic situation caused by the SARS-CoV-2 virus has highlighted the importance of digital teaching aids and experience indicates that the availability of teaching materials in Hungarian is decreasing, while the demand for their usability is increasing (European Commission, 2020a, European Union, 2020). One in five young people lacks basic digital skills (European Commission, 2020a). In our digital age, it is essential that existing technology and digital tools are used for education and training purposes and that high-quality training is provided to fill any infrastructure gaps (European Union, 2020; European Commission, 2020a, European Commission, 2020b). There is potential for the inclusion of authentic digital materials to enhance the effectiveness of teaching and learning, but in some subject areas there is a lack of online resources. In addition to the lack of tools, the digital skills and competences of teachers and learners need to be improved. Despite the epidemiological situation, the development of health literacy has continued, but the use and application of digital teaching materials/assistance have been a challenge for teachers. The aim of our study is to analyse the availability of online teaching aids and thus their applicability at national and international levels. In our research, we present the availability and applicability of digital health literacy materials in English and Hungarian available in autumn 2020 and August 2021. Our results show that the number of available Hungarian language aids at the beginning and in the middle of the epidemic was significantly lower compared to English language ones, while the number of English language aids was continuously updated, and fresh data, information and aids were published in English, while in Hungarian it was less frequent, and the number of available materials even decreased.